

Yeni İnsan Yayınevi

Ekoloji Serisi

Julian Rose

Julian Rose 1947 yılının Mart ayında, Güney Oxfordshire Chiltern Hills'teki Hardwick Çiftliği'nde, dört çocuklu bir ailenin en küçük çocuğu olarak dünyaya geldi. Abisinin erken ölümü (1963) ve babasını da birkaç yıl sonra kaybetmesiyle Julian aniden en küçük çocuk olma durumundan çıktı ve büyük büyük dedesinden kalma 400 hektar büyüklüğünde bir çiftliğin ve baronluğun varisi oldu.

Julian Okulu bitirdiğinde güçlü sanatsal gayeleriyle yeni edindiği "arazi sahibi" rolünün gereklilik ve sorumluluklarını uyumlu bir şekilde birlikte yürütmek istedi. 18 yaşında Avustralya'ya gitti, Melbourne'de Avustralya Yayın Komisyonu'nda televizyon sunuculuğu biriminde ve Queensland kırsalında bir 'çaylak' olarak çalıştı.

1967'de Birleşik Krallık'a döndüğünde annesiyle birlikte çiftliğin tarım ve ormancılık işlerini geliştirdi. 1969'da Londra'ya taşındı. Kraliyet Dramatik Sanatlar Akademisi'ne kabul edildi. Burada aktör ve sahne yöneticisi olarak bölgesel repertuvar tiyatrolarında çalışmaya başladı.

1971'de, daha dinamik ve kapsamlı bir tiyatro arayışıyla Amerika'ya giderek, Boston'da yenilikçi ve deneysel bir turne tiyatrosu olan New England Oyuncular Tiyatrosu'na katıldı.

Bir süre sonra tiyatro Belçika'ya taşınınca, Julian Yaratıcı Gelişim Enstitüsü'nün kurucularından bir oldu ve burada "bütüncül düşünce" üzerine atölyeler düzenledi.

Sıklıkla İngiltere'ye döndü. Zamanla geniş çaplı tarım ve orman yönetimi konusunda "uygulamalı" bilgi edindi. Bu sırada Hollanda, Fransa ve Birleşik Krallık'ta turnelere çıktı ve Harvey Grossmann uyarlaması ve yönetmenliğinde Mark Twain'in "Huckleberry Finn'in Maceraları" oyununda tek başına çığır açan bir performans sergiledi.

1983'te tam zamanlı olarak çiftçilik yapmak üzere Hardwick'e döndü. 1975'de başlayan bir süreçle çiftliği tamamen organik üretim yöntemlerine çevirerek ekolojik toprak yönetim sistemlerinin öncüleri arasında yer aldı. 1984'te Toprak Birliği yönetim kuruluna katılan Julian, endüstriyel tarımın hızlı yükselişi karşısında ekolojik gıda ve tarımı öne çıkarmayı hedefleyen yoğun bir kampanyaya katıldı.

2000 yılında Julian’a Uluslararası Polonya Kırsalını Koruma Koalisyonu’nun eş direktörlüğü teklif edildi. Burada çok başarılı bir “GDO’suz Polonya Kampanyası” başlatılmasına katkıda bulunmanın yanında dünya çapında biyoçeşitliliğin gerçek bekçileri olarak gördüğü köylü çiftçilerin savunuculuğunu yaptı. BBC Radyo 4’ün Tarımın Bugünü programının düzenli dinleyicileri 2007’de Julian’ın geleneksel aile çiftçilerine dayatılan “şirket küreselleşmesi”nin tetiklediği krizi ele aldığı aylık ”Polonyadan Mektuplar” dizisini duymuş olmalılar.

Julian Rose “Yeni Rotamız”da, farklı alanlarda edindiği çok çeşitli hayat deneyimlerini bir araya getiriyor ve çok yönlü bir gelecek vizyonu sunuyor. Şirketlerin açgözlülüğü ile siyasi beceriksizlik arasındaki hakim ve tehlikeli Orwellvari çarpışmanın üstesinden gelmek için başlıca araç olarak dinamik, yerinden topluluk liderliği ile taviz vermez bir taahhüt gerektiğini vurguluyor. Julian bu yeni başlangıcın insani ve manevi olarak yaşamı onaylayan bir kendini gerçekleştirme sürecine dönüşeceğini öngörüyor.

İlknur Urkun Kelso

İlknur Urkun Kelso 1982’de doğdu. ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Lisans, ODTÜ Kentsel Politika Planlama ve Yerel Yönetimler Yüksek Lisans diplomalarını aldı. Stratejik planlama ve proje uzmanı, TMMOB Şehir Plancıları Odası’nda profesyonel yönetici ve Altınoluk Belediyesi’nde Şehir Plancısı olarak çalıştı. 2010 yılında 72 saatlik Permakültür Tasarım Sertifikası kursunda çevirmenlik yaparak tasarımcı sertifikası aldı. Bir ekolojik yaşam girişiminde doğal yöntemlerle arıcılık yaptı.

Ekoloji ve sürdürülebilir yaşam konularında çevirmenlik, evinde balkon bahçeciliği, Kazdağı’nda aktivizm, Dünyayı Kurtaran Kadınlar’da blog yazarlığı, permakültür giriş kurslarında eğitimlik, bulduğu her fırsatta takas yapıyor. Bu sırada dikiş, örgü ve resim malzemelerini daima elinin altında bulunduruyor.

İlknur Urkun Kelso Yeni İnsan Yayınevi Yeşil Politika Serisi’nden Philip B. Simith ve Manfred Max-Neef’in birlikte yazdığı Ekonominin Gerçek Yüzü kitabını ve David Sobel’in kaleme aldığı Ekofobiyi Aşmak kitaplarının da çevirmenidir.

Ekoköyler: Yeni Rotamız

Julian Rose

Çeviren
İlknur Urkun Kelso

Yeni İnsan Yayınevi – 76
Eğitim Serisi – 25
Ekoköyler: Yeni Rotamız
Julian Rose
I. Baskı: İstanbul, Ağustos 2014
II. Baskı: İstanbul, Ocak 2018
ISBN: 978-605-5895-55-6
Genel Yayın Yönetmeni: Aytaç Timur
Editör: Arzu Uysal
Çeviri: İlknur Urkun Kelso
Dizgi: Filiz Özden
Kapak Tasarımı: Serap Akçura
Sertifika No: 12186

Baskı: Asya Basım Yayın Sanayi Tic. Ltd. Şti
Tevfikbey Mah. Halkalı Cad. No: 162/7 Küçükçekmece – İSTANBUL
Matbaa Sertifika No: 36150
Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın, tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, hiç bir yolla çoğaltılamaz.
© Tohum Yayıncılık Turizm Reklam ve Sağlık Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. 2017
Altıntepe Mah. Galipbey Caddesi, Özüdoğru Sok. No: 44/1B
Küçükyalı İstanbul
Tel: (0 216) 489 84 08 Fax: (0 216) 518 23 60
www.yeniinsanyayinevi.com
yeniinsanyayinevi@gmail.com
newhumanpublisher@yahoo.com
facebook/yeniinsanyayinevi
instagram/yeniinsanyayinevi
twitter.com/yeniinsanyayin

Ekoköyler: Yeni Rotamız

Julian Rose

Çeviren
İlknur Urkun Kelso

Bu kitap hakikatı arayan ve onu dünyevi yaşam biçimimizi dönüştürmek amacıyla kullanmayı arzu edenlere ithaf edilmiştir.

Sürekli desteği ve dikkatli yorumları için Jadwiga Lopatafor'a özellikle teşekkür ederim.

Ayrıca çok yararlı geribildirimlerde bulunan Sabena Groeneveldt'e ve daktilo başında geçirdiği uzun zaman için Elizabeth Smeton'a teşekkür ederim.

Julian Rose'un 2009 yılında yayınlanan *Changing Course For Life* adlı eserini 2010 yılında, o sırada Türkiye'de yaşamakta olan İngiliz gemi kaptanı ve marangoz Sam Bouquet okumuş, hem yazara hem de Türkiye'de tanıdığı çeşitli çevirmenlere ulaşarak imece usulüyle yayımlanması için çalışmaya başlamıştı. Benim de içinde yer aldığım ekip tarafından çevirilerinin bir kısmı tamamlanan kitabın yayımlanması, Sam'in Türkiye'den ayrılması nedeniyle belirsiz bir zamana ertelenmişti. 2012 yılında önerilerime daima kıymet verip değerlendiren Yeni İnsan Yayınevi kitabın telifini aldı ve Melda Keskin, Zeynep Savaş, Sarp Tiryakioğlu, Batur Palademir ve Canan Saraç Patrick tarafından yapılan çevirilerden de kendilerinin izniyle yararlanılarak çevirisi tamamlandı. Emegi geçen herkese teşekkür ederim. Ekolojik, adaletli, dayanışmacı; bilimin, teknolojinin, sanatın, yönetim, eğitim ve sağlık sistemlerinin bütününe hayrına hizmet ettiği yeni rotamızı çizirken bize rehberlik etmesi dileği ile.

İlknur Urkun Kelso

İÇİNDEKİLER

Giriş	15
Önsöz	17
1. Toplum ve Kültür: Başa Dönmek	21
2. Para ve Ekonomi: Herkesin Yararına	27
3. Teknoloji ve Bilim: Yaşam İçin	37
4. Tarım, Çevre ve Kırsal Ekonomi: İnsan Yaşamının Temelleri	47
5. İklim ve Tüketiciler: Olmak ya da Sahip Olmak?	65
6. Enerji ve Zaman	73
7. Zaman ve Enerji	77
8. İnsan ve Hayvan	81
9. Sanat, Eğitim ve Ruhu Birleştirmek	87
10. Gençlik Bilgelikle Buluşuyor	99
11. Sağlık ve Tıp: Evrensel Bir Denge Durumuna Doğru	105
12. Evrensel Hukuk, Düzen ve Adalet	113
13. Hükümetler, Şirketler ve Küreselleşme	123
14. Yönetimde Dönüşüm	129
15. Kenti Yeşertmek?	133
Sonuç	139
Türkiye Köylüsüne Mektup: Bir Aile Çiftliği Hikayesi	141

GİRİŞ

*"Dünya kötülük yapanlar
yüzünden değil, bunu görüp de
hiçbir şey yapmayanlar yüzünden
tehlikeli bir yerdir."*

Albert Einstein

Kitap yazma fikrinin ilk defa otuzlu yaşlarımın başında oluştuğunu hatırlıyorum. O zamanlar uzaktan gelen kısık ama ısrarcı bir sesteki ve ancak 20 yılı aşkın bir süre sonra, 2007’de, Küçük Polonya’nın (Polonya’da bir voyvodalık) Stryszow köyünde, güzel bir temmuz sonu akşamında aniden hayata geçebildi. Bu sefer duyduğum ses acilen ilgi istiyordu.

O akşam uzun uzun, toplumda tabandan yukarı doğru bütüncül reformlar ve düzenlemeler için bir plan yapılması ihtiyacını anlatıyordum. Kapsamlı bir eylem planının yürürlüğe konabilmesi için özel toplantılar düzenlenerek kilit isimlerin bir araya getirilmesini öneriyordum.

Açıklamalarım bittiğinde eşim Jadwiga Lopata (doğrudan Polonyalı biri olarak), “bu anlattığın ancak bir kitabın konusu olabilir. Bunları birçok kişi okumalı.” dedi.

Güneş, Beskidi tepelerinin ardında usulca batarken ben de yavaş yavaş bu bilgiyi sindirdim. Bir şekilde bunun doğru olduğunu biliyordum. Güneş battı ve yerini gümüşü bir hilal aldı. Güzel ve berrak bir akşamdı. Hilalin merkezine 45 derece açıyla, karanlık gökyüzünde simetrik olarak yerleşmiş ve çok net görülebilen üç tane parlak yıldız vardı.

Şimdi sevgili okuyucu seninle bu akşamın ardından üç ülkede—Polonya, İngiltere ve Hindistan—ve bunlar arasında geçirdiğim yedi yoğun ayın ürününü paylaşmak istiyorum. Bu ülkelerin üçünde de aktif olarak geleneksel ve ekolojik çiftçilik uygulamalarının değerini vurgulamak ve dünyayı genetiği değiştirilmiş

organizmalardan arındırmak için destek toplamaya çalışan yoğun kampanyalar yürütüyoruz.

Kitap esasen “yaşamın/yaşamımızın kontrolünü yerel düzeyde elimize almak” için bir eylem planının uygulanması üzerine yoğunlaşmıştır.

Her bölüm bağımsız birer deneme olarak sunulmaktadır. Işığın kırılarak bir elmadan birçok farklı renk halinde yayılması gibi, her bir deneme ortak bir kaygının farklı ama diğerleriyle yakından ilişkili bir ifadesini barındırmaktadır. Gezegenimizin -ve kendimizin- ihtiyaç duyduğu tedavi ve şifalandırma sürecine destek olma becerimiz; engin bir yıldız ve gezegen çeşitliliği barındıran, yaşayan ve nefes alan kainatımızın “bir çok parçadan oluşan bir bütün” olduğu konusunda farkındalığımızın derinleşmesine bağlıdır.

Kitapta yaşamın çeşitli yönlerini ele almak için başlıca dünyevi kaygıların her birine bir bölüm ayrılmıştır: Çevre, Tarım, Kültür, Ruh, Ekonomi, Bilim, Enerji, Eğitim, İletişim, Sanat, Siyaset, İklim, Sağlık ve Adalet. Bu alanların her birinde neyin yanlış gitmiş olduğu araştırılmakta ve toplumumuzu iyi yönde dönüştürmek için bazı reformlar önerilmektedir.

Esasen bu bir eylem çağrısı, bir değişim kılavuzudur. Bunun dışında bir hissiyat ile asla bir kitap yazmaya kalkışmazdım. Kitap hepimizin içinde taşıdığı, derin, kalıcı bir değişime özlem duyan ve bunun için kalkıp mücadele etmeye hazır olan Evrensel Ruh’a hitaben yazılmıştır.

15 Şubat 2008

ÖNSÖZ

“Bu evrensel aldatmaca çağında gerçeği söylemek devrimci bir eylemdir.”

George Orwell

Mevcut “demokrasi” sistemimiz başarısızlıklarıyla bizi de gezegenimizi de yüzüstü bıraktı. Erki elinde bulunduranlar bununla başa çıkmak için toplumsal bir uzlaşmayı bırakın, bu gerçekle yüzleşmeye bile ne ehil ne de niyetlidir. İşte bu nedenle kontrolü bizim almamız gerekiyor.

Kanepede oturmuş televizyonda korkunç ve genellikle felaket tellalı haber bültenlerini, bunları dengeleyen yüzeysel eğlenceleri, sahte tebessümleri ve güzel resimleri, yani ticari ve siyasi güdümlü bir paket seyrediyorsunuz. Kendinizi bu paketin aldatıcı etkisine teslim edeli çok uzun zaman olmuş. Aniden bunun özenle inşa edilmiş, katı bir şekilde sansürlenmiş bir düzmece olduğunu ve artık buna katlanamayacağınızı fark ediyorsunuz. Bu yeni farkındalık ile kanepeden fırlıyor, televizyonu kapatıyorsunuz. Çıkmak üzere olduğunuz yolculukta, yaşam için yeni rotanızda, bu önemli bir adım.

Bu kitap kalıcı ve olumlu bir değişim yaratmak amacıyla, başarısızlıkların arka planını ve bunları tersine çevirmek için ihtiyaç duyulan eylemleri araştırmaktadır. Bu gerçekten heyecan verici, zorluklarla dolu ve zaruri bir görev. Çürüme, toplumun her alanında ciddi düzeyde ilerlemiş olduğu için bu hastalık ancak tabandan yukarı doğru, tepeden tırnağa bir reformla iyileştirilebilir.

Yaşamımızın kontrolünü geri almalı ve toplumu temelden başlayarak yeniden düzenlemeliyiz. Bu yolla topluluklarımızı yeniden yaratacak, varoluşumuzun amacını yeniden bulacak, yaşam biçimimizi dönüştürecek ve bu sırada güç tacirlerinin kökünü kurutacak arındırıcı bir ateş yakacağız.

Bu süreç, dağınık bir şekilde ve küçük cepler halinde çoktan başladı. Şimdi bunu daha geniş bir ölçeğe taşıyacak ve hızlandıracak cesaretle inanca ihtiyacımız var.

İlk hedefimiz yerel ve bölgesel yönetimleri olumsuz değişime karşı halk direnişlerinin bir araya geldiği dinamik “odak”¹²lara ve olumlu değişim için aktif merkezlere dönüştürmek. Öncelikli kaygılar yaratan çevresel, ekonomik, kültürel, tıbbi vb. bir ya da iki alanda parçalı adımlar atmak yerine, gündelik yaşam biçimimizin tüm bileşenlerini topyekun onarabilmemizi sağlayacak adımlar atmamız gerekiyor. Çünkü bu alanların her biri aslında aynı büyüklükte krizler yaşamakta ve ancak bütünü ele alarak iyi yönde gerçek bir değişim yaratılabilir.

Tabanda gerçekten ileriye doğru hareket yaratabilmemiz için “eğitim”, “kültür”, “adalet”, “enerji”, “ekonomi” ve “yönetim” ile ne demek istediğimizi ve bunlardan ne anladığımızı bilmemiz gerekir. Bu alanların birbirleri ile nasıl ilişkilendiklerini ve nasıl dönüştürülüp diriltilebileceğini görmeli; bu yolla, on yıllardır süren yanlış anlamalar, ihmaller ve suiistimallerin sebep olduğu derin yara ve ayrılıkları iyileştirmeliyiz.

Dünya çapında birçok kıymetli çevre ve topluluk hareketi var, her geçen gün sayıları artıyor ve her tarafta küçük umut ışıkları görülebiliyor.

Ancak bunlarla eş zamanlı olarak -yine dört bir yanımızda kendini gösteren aralıksız yıkımı dengeleyecek ve sonundadurduracak uygulamaya dönük yaratıcılık, hayal gücü ve pratik beceriler konusunda büyük bir sıçramaya ihtiyaç var. Bu yıkım sadece çevremizi ve gezegenin kaynaklarının değil; toplumları sağlıklı ve güvenli kılan değerlerin ve ahlakın da yıkımıdır. Sözde siyasi liderlerimizin kendi güç oyunları dışındaki her şeye karşı

2 İng. hub

gösterdikleri saygısızlığa bakarak, artık onları tekrar tekrar seçmenin anlamsız ve hatta doğrudan yıkıcı olduğunu fark etmiş olmalıyız.

Bizler bu siyasi oyunun kurallarına göre oynamaya devam ettiğimiz takdirde akılsızlığımızın cezasını çekeceğiz. Oyunu ve kuralları değiştirmeli, enerjimizi birleştirmeli ve yaratıcılığımızı tamamen yerel ve bölgesel yenilenme odaklı eylemlere yöneltmeliyiz. Son olarak gafil ruhlarımızı avlayıp can çekişmekte olan “statüko”ya -kolayca köle edebilen, güçsüzleştirici ve baştan çıkarıcı tavizler silsilesine- yüksek sesle HAYIR diyebilmeliyiz.

Sivil özgürlüklerimiz ve insani özlemlerimiz üzerinde gittikçe daha sıkılaştıran bu mengeneleri kabullenmek, bizi zayıflatıyor kafamızı karıştırıyor ve bizi şirketleşmiş korsanlar ve siyasi müdafilerin doymak bilmez iştahları için ölüme gönderilen askerler haline getiriyor.

Şu anda yaşamımızın kontrolünü bu tür insanların elinden almak ve enerjimizi büyük ölçüde kendi kendini yöneten insan ölçeğinde topluluklar için yeniden bir gelecek yaratmaya adanmış bir işimiz yok.

Hepimiz her gün bu amaca yönelik küçük ve iyi niyetli eylemlerde bulunabiliriz. Bunları daha büyük eylemler izleyecek. Sonra bir gün, bu hareket ivme kazandıkça, çok önemli sonuçlar tezahür edecek ve bir dönüşüm süreci ortaya çıkacak. Sadece başlamamız -ve pes etmememiz- gerekiyor.

Julian Rose
Ocak 2009

1. TOPLUM VE KÜLTÜR: BAŞA DÖNMEK

Toplumsal ve kültürel ifadeler, ortak işleri ve ortak zevkleri paylaşma ihtiyacımız etrafında evrilmiştir. Ekim ve hasat, barınak yapımı ve daha geniş insan yerleşimlerinin, mezraların, köylerin, kasabaların kurulması; bunların hepsi bizim yan yana yaşama ve çalışma ihtiyacımızı -ve arzumuzu- yansıtmaktadır. İyi işlerin sonuçlanmasını kutlayan törenlerde yaşam biçimimize kültürel bütünlük kazandıran yeni bağlar, bağlantılar ve kültürel ifadeler kurduk. Ancak, binlerce yılda oluşmuş olan bu bağlar yok oluyor ve artık toplulukları bir arada tutamıyor. Dolayısıyla, toplumsal dokumuzun dikişleri sökülmeğe başladı, onu tekrar toparlayacak yeni bir birleştirici güç henüz ortaya çıkmadı. Peki, yanlış giden neydi?

Endüstri sonrası toplumların içinde bulunduğu yaşamsal ihtiyaçlardaki bu (aldatıcı) fazlalık döneminde, geçmişte bizi temel ihtiyaçlarımızı karşılamak ve fiziksel olarak beslenmek için bir araya getiren iradeyi ve ihtiyaç duygusunu kaybettik. Sanayi devriminin başlangıcından beri insan, toplumu sadece fiziksel iş gücü zaruretinden değil, aynı zamanda iş yükünü komşuları ile paylaşma ihtiyacından da kurtarmak için teknolojik gelişmeler üretti. Bu da masa başında, ambarlarda ve tarlalarda bir araya gelmenin en temel sebeplerinden biri olan, bir işin tamamlanışının neşe içinde kutlanması ihtiyacını ortadan kaldırdı.

Üretim alanındaki uzmanlaşma eskiden birbiri ile iç içe olan işleri birbirinden ayırdı. Evde televizyon ve bilgisayarlar bizi ortak oyunlardan ve basit sosyal ilişkilerden uzaklaştırdı. Modern zamanların “eğlence sektörü” eğlence ve heyecanı maddileştirmeyi

başardı, bu yola eğlenceyi ailenin ve canlı toplumsal birimin dolaysızlığından çıkardı.

Mikrodalga fırın ve bulaşık makinesi bile bu komploya dâhil oldu, yemek hazırlama ve mutfak malzemelerinin temizlenmesi görevlerini paylaşma ihtiyacını ortadan kaldırdı. “Bir elin sesi var iki elin sesi var” demode oldu ve artık ellerin esas görevi temel ihtiyaçlarımızla ilişkili beceriler yerine bilgisayar klavyelerini kullanmak haline geldi.

Bu şekilde insan, işgücü tasarruflu teknolojilerin icadı (ve benimsenmesi) ve kişisel servetteki düzenli artışa doğru orantılı olarak, kardeşlerine gittikçe daha çok yabancılaştı. Bu süreç teknolojinin daha “arzu edilir” etkinliklerle uğraşmamız ya da daha çok boş vaktimiz olması için bizi özgürleştireceği inancının ürünüdür. Böylece toplumsal bütünlük, etrafımızdaki çalışma ortamının yoldaşlığından ayrı ve bağımsız olduğu sanılan ve gittikçe yükselen bireysel tatmin arayışının kurbanı olmuştur.

Bu hedefe ulaşmak için servet birikimi temel bir araca dönüştü. Diğer insanlarla sağlıklı etkileşimler açısından bakıldığında “para kazanma” eylemi büyük ölçüde antisosyal bir süreçtir. Toplumsal ihtiyaçlarımızın gerçek ifadesine aykırıdır. Dolaylı olarak, bilgisayar ve kısa mesajlarla iletişim kurabilmemizi sağlamış, böylece telefondaki sesin samimiyetine bile ihtiyaç kalmamıştır. Hız, rahatlık ve uygun fiyatlı tüketim mallarının manyetik çekim gücü daha derin bir insan etkileşimi ve gelişimine katkıda bulunmamış, bunlar yüzeysel maddi tatminlerden istifade etme yarışında geriye düşmüştür.

İnsanlar arasındaki bu müzmin ayrışma hissi, neredeyse toplumun her kesiminde gittikçe yoğunlaşan ve sıklıkla saldırgan bir rekabetçilik ile körükleniyor. Başarı gittikçe artan bir şekilde serbest piyasanın “güçlü olan hayatta kalır” yaklaşımına dayalı hale geldi, ardında çok fazla hasar bırakıyor ve sonuçta hem insana hem de doğaya zarar veriyor.

Modern insan para kazanmaya programlanmış bir makine gibi çalışmak üzere eğitiliyor bu nedenle de kendini özgürleştireceğini sandığı makineyi taklit etmek durumunda. Açlık çeken toplumsal içgüdülerimiz tehlikeli bir şekilde kuruyup giderken,